

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ПЕРШОТРАВЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВІДДІЛ ОСВІТИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«ЦЕНТР ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
КЗПО «ЦПО», протокол № 1
від 29.08.2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КЗПО «ЦПО»
_____ Віра Левченко
30.08.2023

**Освітня
програма
комунального позашкільного закладу освіти
«Центр позашкільної освіти»
на 2023/2024 навчальний рік**

м. Першотравенск

Вступ

Освітня програма закладу позашкільної освіти – це нормативний документ, який мистить характеристику змісту позашкільної освіти, особливості організації освітнього процесу та освітню місію закладу позашкільної освіти.

Освітня програма закладу позашкільної освіти схвалюється педагогічною радою закладу та затверджується керівником закладу.

Освітня програма вибудовується з урахуванням диференціації та індивідуалізації освітнього процесу, демократизації управління, створення умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу, збереження єдиного освітнього простору в регіоні, соціального захисту здобувачів освіти із забезпеченням їх права на доступність і якість позашкільної освіти, створення умов для безперервності освіти.

Освітня програма закладу позашкільної освіти є засобом забезпечення реальних умов для вибору індивідуальної траєкторії розвитку, гарантом досягнення обраних освітніх рівнів, технологічним засобом управління якістю позашкільної освіти.

Освітня програма узгоджена із законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Положенням про позашкільний навчальний заклад, Положенням про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, Типовими навчальними планами для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України.

I. Місія, візія та ключові цінності комунального закладу позашкільної освіти «Центр позашкільної освіти» Першотравенської міської ради

Місія закладу – сприяння кожному здобувачу освіти в цілісному розвитку та лідерському становленні; служіння людині, громаді, суспільству.

Візія закладу:

- створення сприятливого середовища, інфраструктури та умов для розвитку особистості;
- розвиток педагогічного потенціалу, удосконалення освітньої, інноваційної, творчої та дослідницької діяльності;
- сприяння розкриттю обдарувань, творчих якостей здобувачів освіти шляхом їх участі в конкурсах, виставках, челенджах, фестивалях;
- створення умов для змістовного дозвілля здобувачів освіти;
- відкритість та забезпечення інформування спільноти;
- служіння громаді.

Ключові цінності: Батьківщина, сім'я, дитина, професіоналізм, духовність, відповідальність.

II. Мета та завдання освітнього процесу комунального закладу позашкільної освіти «Центр позашкільної освіти» Першотравенської міської ради

1) Головною метою закладу є:

- виховання патріотів України;
- забезпечення реалізації права вихованців на здобуття позашкільної освіти, здійснення навчання та виховання;
- створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку здобувачів освіти у вільний від навчання час;

- задоволення їх освітніх потреб шляхом залучення до дослідницької, технічно-конструктивної, художньої, декоративно-прикладної, екологічної та інших видів творчості;

- вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду;
- виховання почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії;
- формування здорового способу життя .

2) Головними завданнями діяльності закладу є:

- розвиток природних здібностей і обдарованості, творчого мислення вихованців;
- розвиток творчої активності у відродженні народних ремесел, традицій та обрядів;
- виховання патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, національних цінностей українського народу, інших націй і народів;
- виховання шанобливого ставлення до родини та людей похилого віку;
- формування свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;
- задоволення освітньо-культурних потреб, які не забезпечуються іншими складовими структури освіти;
- задоволення потреб у професійному самовизначенні і творчій самореалізації;
- пошук, розвиток та підтримка здібних, обдарованих і талановитих вихованців, учнів і слухачів;
- організація змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я , пошук його нових форм, профілактика бездоглядності, правопорушень;
- виховання в учасників освітнього процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих;
- здійснення інформаційно-методичної та організаційно-масової роботи;
- створення умов для гармонійного розвитку особистості, задоволення всебічних потреб у сфері технічної, художньої, декоративно-прикладної , еколого- натуралістичної творчості та інших видів діяльності;
- збереження та розвиток передового досвіду світової та національної практики позашкільної роботи з дітьми та учнівською молоддю, сприяння впровадження якісно нових форм, методів і засобів навчання та виховання.

3) Головні принципи освітнього процесу:

- гуманізація, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;
- єдність загальнолюдських і національних цінностей, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території України; сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин в Україні;
- демократизація, що передбачає автономію закладів позашкільної освіти різних типів та форм власності у вирішенні основних питань змісту їх діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;
- науковість і системність, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;

- безперервність, наступність та інтеграція, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль закладів позашкільної освіти з іншими закладами та організаціями; цілісність і наступність позашкільної освіти, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;
- багатоукладність і варіативність, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форми і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної сприятливості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;
- добровільність і доступність, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;
- самостійність і активність особистості, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самостійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;
- практична спрямованість, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

Зміст освітнього процесу ґрунтується на засадах особистісного замовлення дітей і їх батьків. Ці замовлення постійно розвиваються, варіюються, в чому і простежується безперервна динамічність позашкільної освіти, її нестандартність та варіативність. Освітній процес у закладі позашкільної освіти здійснюється за 4-ма напрямками: художньо-естетичним, науково-технічним, гуманітарним, еколого - натуралістичний.

III. Система управління освітнім процесом

Керівництво закладом здійснює директор.

Колегіальним органом управління є педагогічна рада.

Освітній процес у закладі забезпечують 9 педагогічних працівників. Усі вони мають відповідний рівень освіти, володіють фаховою майстерністю. Всі основні працівники.

Заклад укомплектовано педагогічними кадрами не в повному обсязі.

№ з/п	Напрями роботи гуртків	Кількість педагогів
1.	Художньо-естетичний	5
2.	Науково-технічний	2
3.	Еколого - натуралістичний	1
4.	Гуманітарний	1

Відомості про молодих фахівців, кількість осіб

Навчальний рік	Кількість
2023/2024	1

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок вихованців, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- контроль за станом внутрішньої документації (журнали обліку роботи гуртків, плани виховної роботи, журнали з техніки безпеки, поурочне та тематичне планування);
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

IV. Навчальний план та обґрунтування його вибору

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Положення про позашкільний навчальний заклад, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України.

**Загальний обсяг навчального навантаження
для вихованців ЦДТ "Надія" на 2022/2023 навчальний рік**

№ з/п	Назва гуртка	Кількість годин					
		Початковий рівень		Основний рівень		Вищий рівень	
		Годин на тиждень	Годин на рік	Годин на тиждень	Годин на рік	Годин на тиждень	Годин на рік
1. Художньо-естетичний напрям							
1.	«Мукасолка»	4	144				
2.	«Лялька-мотанка»			4	144	6	216
3.	«Витинанка»	2	72				
4.	«Паперопластика»	2	72	2	72		
5.	«Малюнок та живопис»	4	144	6	216	6	216
6.	«Образотворче мистецтво»	2,2,2	72/3				
7.	«М’яка іграшка»	4,4,4	144/3	6	216		
8.	«Художня кераміка»	4,4	144/2	4	144	4	144
9.	«Петриківський розпис»	4	144				
10.	«Вовняна акварель»	4	144			6	216
11.	«Обдаровані пальчики»	4,4	144/2				
	11гуртків	54год. /16гр.		22год. /5гр.		22год. /4гр.	
2. Науково-технічний напрям							
1.	«Робототехніка»	4,4	144/2	4	144	6	216

2.	«Основи комп'ютерної грамотності»			6	216		
	«Фантазери»	4,4,4	144/3				
	3 гуртки	20год. /5гр.		10год. /2гр.		6год. /1гр.	
3. Еколого - натуралістичний напрям							
	«Природа і фантазія»	2,2,2	72/3				
	«Бісероплетіння»	4	144	4	144	4	144
	2 гуртки	10год. /4гр.		4год. /1гр.		4год. /1гр.	
4. Гуманітарний напрям							
	"Ріднокрай"			4	144	6	216
	"Калита"	4,4	144/2				
	2 гуртки	8год. /2гр.		4год. /1гр.		6год. /1гр.	
	18гуртків						

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані на 2023/2024 навчальний рік.

Заклад створює безпечні умови навчання, виховання та праці. Тривалість одного заняття визначається навчальними планами і програмами з урахуванням психофізіологічного розвитку, допустимого навантаження для різних вікових категорій і становить для вихованців:

Віком від 5 до 6 років – 25-30 хвилин;

віком від 6 до 7 років – 35 хвилин;

старшого віку – 45 хвилин.

Перерви між заняттями є робочим часом керівника гуртка, групи або іншого творчого об'єднання і визначаються режимом щоденної роботи закладу.

Початок і закінчення занять, заходів визначаються згідно розкладу занять, планів роботи затверджених директором закладу, відповідно до режиму роботи, згідно з Правилами внутрішнього трудового розпорядку з урахуванням допустимого навантаження здобувачів освіти.

V. Освітні (навчальні) програми

Освітній процес в комунальному закладі позашкільної освіти «Центр позашкільної освіти» Першотравенської міської ради здійснюється за адаптованими програмами, схваленими рішенням методичної ради відділу освіти виконавчого комітету Першотравенської міської ради від 10.12.2019 року та затвердженими наказом відділу освіти від 12.12.2019 № 350.

Перелік освітніх (навчальних) програм (з урахуванням особливостей регіону, інтересів вихованців, кадрового забезпечення закладу, матеріально-технічної бази тощо):

№з/п	ПП керівника гуртка	Назва програми	Автор (автори)	Рівень та рік навчання	Документ
1.	Баранова Г.О. т/о "Любисток"	Адаптована навчальна програма "Лялька - мотанка"	Авторська навчальна програма "Українська традиційна народна лялька", автор Колодич О.О.	Початковий, основний, вищий 4роки навчання	Схвалено для використання в позашкільних навчальних закладах, протокол засідання науково - методичної комісії з позашкільної освіти науково - методичної ради з питань освіти МОН України від 21.05.2018 №1; лист ІМЗО від 06.06.2018 №22.1/12-Г-307,ре комендовано МОН України, лист від 11.06.2018 №1/11-6203
		Адаптована навчальна програма "Мукосолька"	Авторська навчальна програма "Казкова скульптура", автор Буйлук Л.М.	Початковий 1рік навчання	
		Адаптована навчальна програма "Паперопластика"	Авторська навчальна програма "Паперопластика", автор Островенко К.В.	Початковий, основний 2 роки навчання	
		Адаптована навчальна програма "Витинанка"	Авторська навчальна програма "Витинанка", автори Бровко І.Д. Корнієнко А.В.	Початковий, основний 2 роки навчання	Схвалено для використання в позашкільних навчальних закладах, протокол засідання Науково - методичної комісії з позашкільної освіти науково - методичної ради з питань освіти МОН України від 29.12.2017 №3
2.	Сіберт О.О. т/о "Майстерня"	Адаптована навчальна програма "Художня кераміка"	Навчальна програма з позашкільної освіти художньо - естетичного напрямку гуртка "Художня кераміка", автор Серков О.О.	Початковий, основний, вищий 3роки навчання	Схвалено науково - методичною комісією з позашкільної освіти науково - методичної ради з питань освіти МОН України (протокол №2 від 29.06.2017), лист ІМЗО від 18.07.2017 № 21.1/12-Г-399
		Адаптована навчальна програма "Петриківський розпис"	Навчальна програма з позашкільної освіти художньо - естетичного напрямку гуртка "Петриківський розпис", автор Корнієнко А.В.	Початковий 1 рік навчання	Схвалено науково - методичною комісією з позашкільної освіти науково - методичної ради з питань освіти МОН України (протокол №3 від 18.12.2016), лист ПТЗО від

					19.01.2017 № 14.1/12-Г-66
3.	Захваткіна К.О. т/о "Палітра"	Адаптована навчальна програма "Образотворче мистецтво"	Навчальна програма з образотворчого мистецтва, автори Міщенко В.П., Панченко Н.В.	Початковий Зроки навчання	Схвалено науково - методичною комісією з позашкільної освіти науково - методичної ради з питань освіти МОН України (протокол №3 від 29.12.2015)
		Адаптована навчальна програма "Малюнок та живопис"	Навчальна програма з образотворчого мистецтва, автори Міщенко В.П., Панченко Н.В.	Початковий, основний, вищий Зроки навчання	
4.	Корольова Л.Л. т/о "Екофіл"	Адаптована навчальна програма "Бісероплетіння"	Навчальні програми з позашкільної освіти художньо - естетичного напрямку, за ред. Биковського Т.В., Шкури Г.А.	Початковий, основний, вищий Зроки навчання	Рекомендовано МОН України (лист від 08.04.2016р. № 1/11-4658)
		Адаптована навчальна програма "Природа і фантазія"	Навчальна програма художньо - естетичного напрямку декоративно - ужиткового профілю "Природа і фантазія", укладачі- Коротка Т.О., Лукіна С.В.	Початковий 3 роки навчання	Рекомендовано МОН України (лист від 28.11.2018р. № 178 - Т)
5.	Колеснік А.В. т/о "Імпульс"	Адаптована навчальна програма "Основи комп'ютерної грамотності"	Навчальна програма для юних користувачів персонального комп'ютера, автор Денисюк Д.В.	Основний 2 роки навчання	Рекомендовано МОН України (лист від 07.10.2019р. № 1/11-8872)
		Адаптована навчальна програма "Фантазери"	Навчальні програми з позашкільної освіти. Науково - технічний нап	Початковий 1 рік навчання	Рекомендовано МОН України (лист від 11.11.2017р. № 1/11-17865), УДЦПО
6.	Стаднік С.В. гурток "М'яка іграшка"	Адаптована навчальна програма "М'яка іграшка"	Навчальні програми з позашкільної освіти художньо - естетичного напрямку, за редакцією Шкура Г.А., Биковський Т.В.	Початковий 1 рік навчання	Рекомендовано МОН України (лист від 08.04.2016р. № 1/11-4658)

7.	Кіреєва Г.В. Гурток "Робототехніка"	Адаптована навчальна програма "Робототехніка-"	Навчальна програма з позашкільної освіти "Основи робототехніки у <i>Scratch</i> " за проектом (BROBOTS), автор Чашка Ю.М	Початковий, основний 2 роки навчання	Схвалено науково - методичною радою КЗВО "Дніпровська академія неперервної освіти"ДОР", протокол від 26.04.2018р. № 3
8.	Шнейдер С.В. т/о "Джерельце"	Адаптована навчальна програма "Калита"	Навчальні програми з позашкільної освіти художньо - естетичний напрям, за ред. Шкура Г.А., Ніколайко Н.Ю.	Початковий 3 роки навчання	Рекомендовано МОН України (лист від 11.06.2018р. № 1/11-6202)
		Адаптована навчальна програма "Ріднокрай"	Навчальна програма "Пізнаємо рідний край", автор Пронтенко О.С.	Основний, вищий 2 роки навчання	Схвалено науково - методичною комісією з позашкільної освіти науково - методичної ради з питань освіти МОН України (протокол №3 від 29.12.2015)
9.	Зиринова Н.Г. т/о "Креативчик"	Адаптована навчальна програма "Обдаровані пальчики"	Навчальна програма з позашкільної освіти художньо - естетичного напрямку "Декоративно - ужиткове мистецтво", автор І.Вержбицька	Початковий 1 рік навчання	Схвалено науково - методичною комісією з позашкільної освіти науково - методичної ради з питань освіти МОН, протокол № 3 від 29.12.2017
		Адаптована навчальна програма "Вовняна акварель"	Навчальна програма з позашкільної освіти художньо - естетичного напрямку "Валяння вовни", автор Г. Шевченко	Початковий, основний, вищий 3 роки навчання	

VI. Методичне забезпечення освітньої програми

Методична робота в КЗПО «ЦПО» – це спеціальний комплекс практичних заходів, які ґрунтуються на досягненнях науки, передового педагогічного досвіду і спрямовані на всебічне підвищення компетентності і професійної майстерності кожного педагогічного працівника. Цей комплекс орієнтований перш за все на підвищення творчого потенціалу педагогічного колективу, а в кінцевому результаті – на підвищення якості й ефективності освітнього процесу.

Методична робота спрямована на розв'язання методичної проблеми:

«Педагогічні стратегії розвитку особистості в освітньому просторі Нової української школи»

Методист закладу планує та організовує роботу. Значна увага приділяється роботі з обдарованими дітьми. Із метою їх виявлення проводяться бесіди, ведеться облік результатів участі вихованців у масових заходах. У визначені терміни адміністрацією закладу забезпечується організація та проведення: тижня відкритих дверей; творчих галерей; виставок; творчих майстерень педагогів; педагогічних консультацій; пізнавальних

та професійних екскурсій. Директор і методист закладу вивчають та узагальнюють матеріали з досвіду роботи керівників творчих об'єднань. Педагогічний колектив працює над упровадженням інформаційнокомп'ютерних технологій у навчальний процес закладу.

Необхідною умовою формування педагогічного професіоналізму педагогічного працівника є систематичне підвищення своєї професійної майстерності та науково-методична діяльність. Організація методичної роботи у закладі позитивно сприяє підвищенню майстерності педагогів та популяризації педагогічних здобутків; впровадженню в практику роботи нових ефективних методів; розвитку творчого потенціалу колективу.

Визначено терміни проведення засідань педагогічних рад, на яких опрацьовуються актуальні питання з методики викладання та виховання.

Педагогічний колектив працює над створенням єдиного інформаційно - комунікаційного простору у закладі.

VI. Організація освітнього процесу в закладі

Освітній процес у закладі здійснюється диференційовано (відповідно до віку, індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей, стану здоров'я) з використанням різних організаційних форм роботи: гурткова робота, індивідуальні заняття, колективні справи, флешмоби, толоки, змагання, конкурси, виставки, екскурсії, практична робота, а також з використанням інших форм роботи. Заняття проводяться у формі індивідуальних і групових занять. Вибір форм і методів навчання працівники закладу визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх (навчальних) програмах.

У 2023/2024 навчальному році робота творчих об'єднань буде здійснюватися з урахуванням воєнного стану в Україні. У період запровадження навчання в змішаному чи дистанційному режимі керівник гуртка самостійно визначатиме потребу у внесенні змін до календарного планування, розподілу навчального часу на вивчення окремих тем. При цьому потрібно враховувати педагогічну та методичну доцільність і можливість вивчення окремих тем у дистанційному форматі, особливості напряму навчання, рівень підготовки вихованців, технічні можливості закладу, педагога та вихованців. Обов'язково треба урахувати санітарні обмеження щодо часу безперервної роботи дітей за комп'ютером. Якщо розкладом занять передбачено проведення 2-4- годинних занять, доцільно за погодженням з адміністрацією та вихованцями, розділити їх на кілька більш коротких занять. При цьому слід поєднувати роботу в онлайн-режимі з виконанням завдань в асинхронному режимі без використання комп'ютерної техніки та мережі Інтернет.

Педагог самостійно обирає платформи для проведення дистанційних навчальних занять з урахуванням своїх технічних можливостей та можливостей вихованців, враховуючи їх побажання. Включення відеоряду доцільно здійснювати лише за потреби змісту заняття. Водночас варто широко використовувати функцію показу екрана для роботи з презентаціями, фото- та відеоматеріалами. Для визначення стану оволодіння навчальним матеріалом доцільно використовувати різноманітні форми та прийоми, зокрема гугл-форми, комп'ютерні тестові конструктори тощо. При цьому можна використовувати різноманітні типи завдань, не обмежуючись тестами з вибором однієї правильної відповіді. Також заслуговують на увагу ситуаційні завдання, кластерні форми побудови тестових завдань тощо. У разі відсутності можливості проведення запланованих

практичних занять, участі в передбачених навчальними програмами та планами роботи гуртків змаганнях, конференціях тощо (у зв'язку з карантинними обмеженнями) адміністрація ЗПО за поданням керівника гуртка має розглянути можливість і доцільність внесення відповідних коректив до навчального плану наступного року.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку в освітньому процесі.

VII. Очікувані результати реалізації освітньої програми

Як результат реалізації освітньої програми є сформованість у вихованців, пізнавальної, практичної, творчої і соціальної компетентностей.

Пізнавальні компетентності передбачають оволодіння поняттями та знаннями з різних галузей знань; основ характеристики явищ і процесів суспільного життя; набуття знань морально-психологічних якостей, способів організації змістовного дозвілля.

Практичні компетентності передбачають формування різноманітних вмінь і навичок, здатності реалізовувати і захищати свої права, орієнтуватися у соціальних відносинах, встановлювати зв'язки між подіями і явищами, формулювати, висловлювати та доводити власну думку, позицію.

Творчі компетентності передбачають набуття досвіду власної творчої діяльності з різних галузей знань, розв'язання творчих завдань, здатності проявляти творчу ініціативу; розвиток дослідницьких здібностей, системного, просторового і логічного мислення, уяви, фантазії; потреби у творчій самореалізації та духовному вдосконаленні.

Соціальні компетентності орієнтовані на досягнення високого рівня освіченості і вихованості; емоційний, фізичний та інтелектуальний розвиток; формування позитивних особистісних якостей (самотійність, наполегливість, працелюбство та ін.), ціннісного ставлення до себе та інших, вміння працювати в колективі; розвиток здатності до професійного самовизначення; творчого становлення; формування громадянської поведінки, патріотизму, любові до України.

